

**Nacjonalizacja systemu opartego na organizacjach odzysku, czyli w praktyce ich likwidacja, wprowadzenie w miejsce rynkowych mechanizmów organu administracji państwowej, ustalanie rozporządzeniem wysokości opłat, brak wpływu przedsiębiorców na działanie i powodzenie systemu, brak gwarancji realizacji celów środowiskowych - to najważniejsze założenia zaproponowane przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska, na których miałyby opierać się system Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta w obszarze odpadów opakowaniowych.**



*- Jako Rekopol Organizacja Odzysku Opakowań, z niepokojem śledzimy pochodzące m.in. z Ministerstwa Klimatu i Środowiska informacje dotyczące kształtu przyszłego systemu Rozszerzonej Odpowiedzialności Producenta w obszarze odpadów opakowaniowych. Plany te uległy zasadniczej zmianie w stosunku do wcześniej prezentowanych - mówi Jakub Tyczkowski, prezes*

Niebezpieczne założenia nowego systemu Rozszerzonej  
Odpowiedzialności Producenta – nacjonalizacja i centralne sterowanie  
cen

*Organizacji Odzysku Opakowań Rekopól.*

Przez wiele miesięcy 2024 roku trwały w Ministerstwie prace nad wdrożeniem nowego modelu ROP w obszarze opakowań w Polsce. Zmierzały one w kierunku zgodnym z doświadczeniami większości krajów UE, a zatem także oczekiwaniami przedsiębiorców.

*- Niespodziewanie i bez podania racjonalnych przyczyn, resort środowiska przekazał informację o zmianie kursu. Przedstawiono nam rozwiązania idące wbrew wcześniejszym zapowiedziom, odsyłając w niebyt ponad 20 lat doświadczeń systemu w Polsce. Co najważniejsze – ignorując oczekiwania ponad 80 tysięcy polskich przedsiębiorców, którzy mają działać w nowej rzeczywistości. Być może już od przyszłego roku – dodaje Jakub Tyczkowski.*

Symbolicznie, gdyż 18 marca, w dniu obchodzonym jako Dzień Recyklingu, odbyło się posiedzenie Sejmowej Podkomisji ds. monitorowania gospodarki odpadami. Przedstawiciele resortu, po raz pierwszy publicznie, zaprezentowali opis założeń nowego systemu ROP. Wśród nich znalazły się m.in.:

- Nacjonalizacja systemu opartego na organizacjach odzysku, czyli w praktyce ich likwidacja;
- Wprowadzenie organu administracji państwowej (NFOŚiGW) w miejsce rynkowych mechanizmów;
- Ustalanie rozporządzeniem wysokości opłat;
- Brak wpływu przedsiębiorców na powodzenie systemu;
- Brak gwarancji realizacji celów środowiskowych;
- Ryzykowny, autorski kształt systemu abstrahujący od efektywnych europejskich

Niebezpieczne założenia nowego systemu Rozszerzonej  
Odpowiedzialności Producenta – nacjonalizacja i centralne sterowanie  
cen

rozwiązań. Nawiązanie do fiskalnych i para fiskalnych rozwiązań z dwóch państw (Węgry i Chorwacja)

- Niezgodność z Dyrektywą Odpadową oraz przepisami dotyczącymi opakowań, czyli PPWR.

Niestety takie założenia są sprzeczne z rozwiązaniami i doświadczeniami (dobrymi praktykami) z innych krajów UE. Wstrzymują promowanie rozwoju przedsiębiorczości.

*- Ich implementacja cofnie nas do gospodarki centralnie sterowanej sprzed wielu lat. Podobnie jak na Węgrzech w 2012, polski rząd ma plan dokonać nacjonalizacji strumienia pieniądza płaconego przez przedsiębiorców wprowadzających opakowania na rynek. Chce zastąpić go płatnością jednorazową na bazie stawki z rozporządzenia, czyli klasycznym obciążeniem fiskalnym. Jednocześnie ten sam rząd ogłasza plany deregulacyjne, chce wspierać przedsiębiorców i szanować ich prawa. Dlatego jako Rekopol, firma założona przez przedsiębiorców dla przedsiębiorców wprowadzających opakowania na rynek, sprzeciwiamy się im - zauważa Jakub Tyczkowski.*

Plany Ministerstwa zakładają likwidację organizacji odzysku opakowań. Przez ponad 20 lat takie firmy zebrały wiele doświadczeń, zbudowały relacje z setkami firm gospodarujących odpadami i służyły wsparciem dla dziesiątek tysięcy przedsiębiorców.

*- Nie podważamy kompetencji i zaangażowania pracowników administracji rządowej i samorządowej. Nie zgadzamy się jednak na oddanie im*

Niebezpieczne założenia nowego systemu Rozszerzonej  
Odpowiedzialności Producenta – nacjonalizacja i centralne sterowanie  
cen

*aktywnego operowania w środowisku, gdzie konieczne jest biznesowe rozumienie potrzeb różnych interesariuszy, a nie relacja czysto urzędnicza. Nie ma naszej zgody wobec zaproponowanego przez MKiŚ teoretycznego braku odpowiedzialności kogokolwiek za cały system, połączonego z brakiem kontroli nad kosztami, jakie zostaną w drodze rozporządzenia zakomunikowane przedsiębiorcom. Chcemy wspólnie być świadomym i zaangażowanym uczestnikiem, a nie biernym płatnikiem. Kiedy okaże się, tak jak miało to miejsce na Węgrzech, że system nie realizuje wymogów, stawka ogłaszana rozporządzeniem wzrośnie. Za wszystko zapłaci wówczas konsument, gdyż cena artykułu na półce będzie wyższa – mówi Tyczkowski.*

Rekopol, jako jedyna organizacja odzysku opakowań działająca nieprzerwanie od początku systemu tj. od 2001 roku, posiada w akcjonariacie przedsiębiorców – wprowadzających produkty w opakowaniach, producentów opakowań, jak i firmy gospodarki odpadami. Realizuje obowiązki ponad 3000 firm, które wprowadzają ok. 30 proc. opakowań na rynek. Współpracuje z ponad 500 firmami gospodarki odpadami operującymi na terenie większości gmin w Polsce. Rekopol, jako jedyna organizacja odzysku opakowań działa w oparciu o zasadę non-for-profit.

*- Stanowczo sprzeciwiamy się takiej reformie systemu ROP. Współdziałamy z szeroką reprezentacją przemysłu, prowadzimy działania bezpośrednio. Zobowiązujemy się do intensyfikacji prac nad zmianą podejścia resortu do nowego systemu, wskazując realne (oparte na liczbach z innych państw) zagrożenia środowiskowe i ekonomiczne proponowanych rozwiązań – konkluduje Jakub Tyczkowski.*

Niebezpieczne założenia nowego systemu Rozszerzonej  
Odpowiedzialności Producenta – nacjonalizacja i centralne sterowanie  
cen

źródło informacji: Stanowisko Organizacji Odzysku Opakowań Rekopol